

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра режисури та хореографії

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ**

«ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»

для студентів денної та заочної форми навчання
галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності 024 «Хореографія»

Львів – 2020

Методичні рекомендації до написання курсової роботи з дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» для студентів денної та заочної форми навчання, галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 024 «Хореографія» / розроб. О. Плахотнюк, С. Маркевич. – Львів : Кафедра режисури та хореографії ЛНУ ім. Івана Франка 2020. – 48 с.

Розробники:

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії
Плахотнюк Олександр Анатолійович
асистент кафедри режисури та хореографії
Маркевич Софія Любомирівна.

Методичні рекомендації затверджена на засіданні кафедри режисури та хореографії ЛНУ ім. Івана Франка

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року.

Зав. кафедрою Ф. Стригун _____
(підпис) 28 серпня 2018 р

Схвалено методичною комісією за напрямом підготовки 024 Хореографія
Протокол № 1 від. 28 серпня 2020 р.

28 серпня 2020 р. Голова _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
I. Загальні положення	5
II. Вимоги до обсягу та оформлення курсових робіт студентів ОП «Хореографія»	8
III. Структура та зміст курсової роботи	10
IV. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	16
V. Пошук та оформлення бібліографії	18
VI. Бібліографічні відомості	23
VII. Основні етапи підготовки й написання курсової роботи	26
VIII. Перевірка всіх курсових робіт студентів на плагіат	27
XI. Захист курсової роботи	28
XI. Зберігання курсових робіт	30
ДОДАТКИ	31

ВСТУП

Курсова робота – вид самостійної навчально-наукової роботи з елементами дослідження, що виконується студентами вищого навчального закладу протягом навчального року двох семестрів з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Тематика курсової роботи є частиною наукового пошуку відповідної кафедри факультету. Проблеми наукового пошуку, зображені в курсових роботах студентів, можуть знайти своє продовження в магістерських роботах. Таким чином забезпечується наступність науково-дослідницької діяльності студентів від курсу до курсу, послідовність засобів і форм її проведення відповідно до логіки навчального процесу.

Курсова робота – одна з важливих форм фахової підготовки майбутніх бакалаврів та магістрів. Вона має продемонструвати глибокі філологічні знання та високий рівень методичної компетенції студента. Курсова робота пов'язана з формуванням умінь опрацювати і творчо використовувати наукову літературу, самостійно добирати фактичний матеріал, систематизувати та по-науковому описувати його, робити висновки і узагальнення.

Предметом дослідження в курсовій роботі є актуальні проблеми, пов'язані з вивченням історії хореографічного мистецтва. Об'єктом вивчення є історія хореографічного мистецтва у всіх його проявах. Джерелом фактичного матеріалу є література з історії, теорії та практики хореографічного мистецтва, енциклопедії балету, фахові періодичні видання, наукові статті, відео- та аудіоматеріали.

Курсова робота – це результат наукового пошуку, який проводять студенти, починаючи з другого курсу під кураторством наукового керівника. Формулювання тематики курсових робіт пов'язане з урахуванням змісту спецкурсів, які слухають студенти спеціалізації 024 «Хореографія». Тематику

обговорюють і схвалюють на засіданні кафедри хореографії і затверджують Вченою радою факультету. Тему для дослідження студент вибирає самостійно із низки тем, які пропонує викладач.

Захист курсових робіт відбувається в кінці навчального року. Під час захисту курсової роботи студент коротко доповідає про результати дослідження, відповідає на запитання. На основі захисту та попередньої оцінки керівника, висловленої в рецензії, виставляють остаточну оцінку.

Метою написання курсової роботи є:

- поглиблення знань студентів з актуальних проблем галузі знань 02 «культури і мистецтва»;
- систематизація отриманих теоретичних знань з певної навчальної дисципліни;
- розвиток умінь самостійного критичного опрацювання наукових джерел;
- формування дослідницьких умінь студентів;
- стимулювання студентів до самостійного наукового пошуку;
- розвиток вміння аналізувати передовий досвід та узагальнювати власні спостереження;
- формування вміння практичної реалізації результатів дослідження проблеми в самостійно виконаних розробках.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Термін написання

Курсову роботу з дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» студенти виконують на II курсі денної форми навчання упродовж III–IV семестрів та на III курсі заочної форми навчання;

1.2. Тематика курсових робіт

Теми курсових (які обрали студенти чи рекомендували наукові керівники) обговорюють і затверджують на засіданні кафедри режисури та хореографії не пізніше жовтня кожного року. Обираючи тему курсової, студент

пише заяву і адресує її на ім'я завідувача кафедри режисури та хореографії ЛНУ ім. Івана Франка, з проханням призначити керівника (див. додаток А).

1.3. Тема роботи повинна бути короткою, відповідати обраній спеціальності та суті поставленого наукового завдання і вказувати на мету дослідження. Для конкретизації теми до назви можна подати невеликий підзаголовок.

1.4. При виборі та затвердженні тематики курсових робіт необхідно враховувати, що:

- курсова робота є навчально-науковим дослідженням в якому студент виявляє навички самостійної пошукової та аналітично-систематизуючої діяльності;

1.5. Керівництво та контроль за написанням курсової роботи здійснює науковий керівник, призначений кафедрою режисури та хореографії.

1.6. Роботу студенти виконують українською мовою, цитати з наукових джерел необхідно наводити в перекладі мовою, якою виконана курсова робота.

1.7. Курсова робота має представляти авторську концепцію вирішення обраної теми. Матеріал необхідно викладати чітко, стисло, лаконічно й аргументовано, доступно, без уживання ускладненої термінології та надмірного цитування.

1.8. Про результати роботи над темою курсової роботи студенти постійно доповідають на спеціальних семінарах.

1.9. Курсову роботу реєструють у вказані терміни, подану роботу рецензує науковий керівник. Про кінцевий термін здачі робіт студентів повідомляють заздалегідь.

1.10. Завершені та відповідно оформлені курсові роботи подають на кафедру разом із відгуком наукового керівника з візою завідувача кафедри за десять днів до початку захисту курсових робіт. Керівник пише відгук, в якому висловлює думку щодо рекомендації курсової роботи до захисту (див. додаток Г).

1.11. захист наукових робіт відбувається в кінці навчального року. Під час захисту курсової роботи студент коротко доповідає про результати дослідження, відповідає на запитання. На основі захисту та попередньої оцінки керівника, висловленої в рецензії (див. додаток Г), виставляють остаточну оцінку. Оцінка за курсову роботу занотовується у заліковій книжці студента.

II. ВИМОГИ ДО ОБСЯГУ ТА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

2.1. Обсяг роботи

Мінімальний обсяг курсової роботи – 25–30 друкованих сторінок. До загальної кількості сторінок наукової роботи не входять додатки, список використаної літератури, таблиці та рисунки, які за обсягом займають сторінку, хоча сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації на загальних засадах.

Курсова робота складається з таких змістових компонентів: вступ (3–5 сторінки), основна частина (до 2–3 розділи), поділені на підрозділи (20–25 сторінок), висновки (3–5 сторінки). Крім названих змістових частин, до структури роботи входять титульний аркуш, зміст, список використаної літератури / список джерел, додатки (в разі необхідності). Роботу можна також доповнити додатками та списком умовних скорочень.

2.2. Оформлення роботи

Курсову роботу оформляють на папері формату А4 (297 мм. x 210 мм.), залишаючи вільні поля: ліве – 30 мм.; праве – 10 мм.; верхнє – 20 мм.; нижнє – 20 мм. Абзац становить відступ на 1,25 см. зліва. Текст друкують через півтора міжрядкових інтервали, кегль – 14. Шрифт друку (Times New Roman) має бути чітким, чорного кольору, середньої насиченості, щільність тексту однакова. Курсова робота здається на кафедру в пружинному перельоті.

Заголовки структурних частин роботи друкують великими літерами симетрично до тексту.

Заголовки підрозділів друкують рядковими літерами (окрім першої прописної) з абзацного виступу.

Крапку в кінці заголовку не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину роботи необхідно розпочинати з нової сторінки.

Наприклад:

<p style="text-align: center;">ЗМІСТ</p> <p style="text-align: center;">ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ</p> <p style="text-align: center;">ВСТУП</p> <p>1.1. Становлення балетного театру України початку ХХ століття</p> <p>1.1. Репертуар театрів опери та балету України початку ХХ століття</p> <p style="text-align: center;">СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</p> <p style="text-align: center;">ДОДАТКИ</p>

2.3. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць подають арабськими цифрами.

Першою сторінкою курсової є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер не ставлять. Другою сторінкою роботи є зміст; першу сторінку вступу враховують, але не нумерують. На наступних сторінках номер ставлять у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці на відстані не менше 10 мм. Слово «сторінка» не пишеться, а біля цифр не ставлять ніяких позначок.

2.4. Рубрикація тексту

Використовують різні види рубрикації. Найпростішою із них є поділ на абзаци. Можливе використання комбінованої (традиційної) і нової системи рубрикації. Традиційна рубрикація базується на використанні римських (для розділів) та арабських (для параграфів) цифр. Однотипні засоби рубрикації застосовують до однорідних частин. Нова система рубрикації ґрунтується на використанні лише арабських цифр, причому номер кожної складової частини включає всі номери відповідних складових частин вищих ступенів поділу. Рубрикація тексту курсової роботи передбачає членування на складові частини та їх називання: *вступ, розділ, висновки*. Заголовки мають бути короткі та однозначні. Основні частини роботи починають писати з нової сторінки.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», потім з нового рядка друкують заголовок розділу без лапок.

Наприклад:

РОЗДІЛ 2 БАЛЕТНИЙ ТЕАТР УКРАЇНИ

2.1. Становлення балетного театру України

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу, номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка.

Пункти та підпункти нумерують у межах одного підрозділу чи пункту. Рекомендується уникати надмірного дроблення тексту на підпункти, пункти на підпункти можуть не мати назви. Обсяг одного підрозділу орієнтовно має складати не менше 3–5 сторінок тексту. Не допускається завершувати написання розділу чи підрозділу посиланням на першоджерела. Студент формує логічне підсумовуванням викладеного матеріалу (лаконічним висновком).

Ілюстрації, рисунки, таблиці, графіки, фото подаються безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Номер

ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу).

Допускається подання ілюстрації, рисунки, таблиці, графіки, фото в додатках.

Примітки до тексту і таблиць нумерують послідовно в межах однієї сторінки.

Наприклад:

Примітка. Дана цитата використана з першого видання 1898 року.

III. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота складається з таких змістових компонентів: вступу, основної частини, висновків. Крім названих змістових частин, до структури роботи входять титульна сторінка, зміст, список використаної літератури / список джерел, додатки (в разі необхідності). Роботу можна також доповнити списком умовних скорочень (список умовних скорочень формується з скорочень якщо вони вводяться вперше і не є загально прийнятні).

3.1. Титульна сторінка

Титульна сторінка – перша сторінка наукової роботи, призначена для початкового знайомства з працею, тому важливо, щоб на ній були зафіксовані відомості про роботу

Титульний аркуш роботи містить: (див. додаток Б).

- найменування міністерства;
- найменування вищого навчального закладу;
- назву факультету, кафедри, на якій вона виконана;
- тему курсової роботи;
- прізвище, ім'я та по батькові автора повністю;

- науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника;
- місто і рік.

3.2. Зміст

Зміст – це друга сторінка роботи, на якій відтворено назви основних змістових частин роботи із зазначенням їх початкової сторінки (див. додаток В). Назву «основна частина» не пишуть ні у змісті, ні в тексті.

Зміст відображає найменування та номери початкових сторінок всіх складових роботи, зокрема, вступу, параграфів основної частини, висновків, списку використаної літератури, додатків. Всі заголовки починають з великої літери без крапки в кінці. Зразок оформлення змісту наведено в додатку.

3.3. Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідністю). Якщо цього вимагає робота і автор використовує маловідомі скорочення, нові символи, позначення та ін., то їхній перелік може бути поданий у курсовій роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою називають скорочення, а справа – їхнє докладне розшифрування.

3.4. Вступ

Вступ – це початкова змістова частина наукового дослідження.

Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми (завдання) та не перевищує 10% загального обсягу роботи (до 5 сторінок тексту). Цей компонент наукової роботи не потребує поширених цитувань, абстрактних роздумів. Автор у вступі подає загальну характеристику роботи у рекомендованій нижче послідовності:

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями, проблеми обґрунтовує актуальність і доцільність роботи, висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, досить кількома реченнями висловити суть проблеми.

Об'єкт предмет, мета і завдання курсової роботи. Студент визначає об'єкт та предмет дослідження, формулює мету роботи і завдання, які необхідно розв'язати для досягнення поставленої мети.

Об'єктом дослідження є вся сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації.

Предмет дослідження – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом, предметом та темою дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхами його досягнення. Кінцевий результат дослідження передбачає вирішення студентами проблемної ситуації, яка відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування. Мета повинна чітко вказувати, що саме вирішується в роботі; це запланований результат, якого необхідно досягти.

Завдання – це конкретні етапи досягнення мети. Треба пам'ятати, що вони визначають спрямованість і хід дослідження, від них залежатиме структура роботи (кожному з поставлених завдань має відповідати конкретна її частина – розділ, підрозділ, параграф, абзац. У висновках має бути відображено відвіть на поставлені завдання). У вступі висвітлюють тільки основні завдання дослідження (їх може бути три-шість).

Наявність поставленої мети дослідження дозволяє визначити завдання дослідження, які можуть включати такі складові:

– вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше

вдосконалення їх вивчення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);

– всебічне (за необхідності й експериментальне) вивчення практики вирішення цієї проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів; їх причин, типових особливостей передового досвіду; таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в спеціальних неперіодичних і періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі спеціального дослідження;

– обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;

– розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій).

Виконання завдань дослідження неможливе без ознайомлення з основними літературними (архівними) джерелами з теми курсової роботи.

Теоретичне та практичне значення: Варто довести важливість наукового дослідження як у теоретичному (спроба осмислити, систематизувати окремі рухи класичного танцю, дослідити закономірності і тенденції їх виконання), так і прикладному аспекті (акцентуючи увагу на можливості використання здобутих результатів при укладанні класичного (народного, сучасного, бального) уроку, при постановках хореографічних етюдів тощо).

Методи дослідження, як інструмент добування фактичного матеріалу, є також обов'язковими елементами вступу і необхідною умовою досягнення поставленої мети.

Методологія дослідження. При дослідженні теми в роботі було використано такі загальні наукові методи: аналіз і синтез, дедукція, абстрагування, конкретизація, аргументація, порівняння, класифікація та метод узагальнення, за допомогою якого було зроблено загальні висновки.

Огляд літератури та стан вивченості обраної теми.

Обов'язковою частиною вступу є огляд літератури з теми дослідження, до якого автор включає найвагоміші, найактуальніші (не більше 10–15 джерел).

При цьому нема потреби здійснювати повний бібліографічний опис цих робіт – необхідно лише зосередитись на перевагах та недоліках зазначених праць у розкритті обраної теми. На основі цього студент робить висновок про стан вивченості теми.

Якщо це зумовлено особливістю теми або специфікою навчально-наукового завдання, огляд літератури може складати перший розділ роботи і мати ширший виклад (проте становити не більше 20% загального обсягу роботи), що слід зазначити у вступі. Також у вступі зазначаємо і коло тих питань чи проблем, що їх студент свідомо не торкається у своєму дослідженні.

На закінчення вступу слід умотивувати логіку послідовності наукового викладу (поділ на розділи, підрозділи тощо) згідно з основним науковим завданням, яке студент вирішує у роботі.

3.5. Основна частина

Основна частина курсової роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починається з нової сторінки. У кінці кожного розділу автор подає стислі висновки про одержані наукові і практичні результати, та складає (якщо тема це дозволяє) свої власні обґрунтування і роздуми на дану тему. У розділах та підрозділах роботи автор викладає результати власних досліджень з висвітленням того нового, що він вносить у розроблення проблеми.

Виклад матеріалу має бути підпорядкованим одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

3.6. Висновки

У висновках мають бути викладені основні наукові та практичні результати, одержані в процесі дослідження.

Висновок – це логічне завершення курсової роботи. Висновок пишеться тільки після того як основний текст вже готовий. Тут виділяються ключові моменти кожної частини. Якщо у вступі вказується мета і завдання курсової

роботи, то у висновку зазначається, чи вдалося досягти зазначеної мети за допомогою намічених методів дослідження. Висновок повинен бути побудований відповідно до змісту і завдань курсової роботи.

Обсяг висновку в курсовій роботі не повинен перевищувати 10% загального об'єму курсової роботи (до 5 сторінок). Висновки мають бути короткими і лаконічними, без зайвих подробиць. Не допускається у висновках використовувати посилання на першоджерела та цитування.

3.7. Список використаної літератури

Список використаної літератури слід розміщувати в алфавітному порядку. В одному списку подається література спочатку кирилицею, а потім – латиницею і згодом Інтернет джерела. Окремо може бути подано список досліджуваних джерел.

Список використаної літератури (не менш ніж 10–20 позицій), він повинен відповідати вимогам державного стандарту. До цього списку включається весь перелік наукових видань (не підручників!), якими користувався автор в процесі підготовки роботи, як ті твори, на які є посилання в тексті, так і ті, які не цитуються, але були використані в процесі підготовки роботи, як друковані тексти, так і електронні ресурси, але тільки авторські наукові тексти. Окремо може бути подано список досліджуваних джерел.

3.8. Додатки

Допоміжний матеріал, необхідний для повнішого сприйняття роботи включається у пункт Додатки (наприклад, укладені словники, реєстри, листування, документи, фольклорні записи, малюнки, деякі частини класичного уроку, описи хореографічних етюдів). Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь, наприклад: *Додаток А, Додаток Б* і т. д.

IV. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ЦИТУВАННЯ ТА ПОСИЛАННЯ НА ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

У курсовій роботі автор повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати, цитати з яких наводяться у дослідженні. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитований документ, дають необхідну інформацію щодо нього. Посилатися слід на останні видання та публікації.

Посилання в тексті роботи можна оформлювати посторінково або після цитати у квадратних дужках подавати порядковий номер позиції із «Списку використаної літератури» і номер сторінки.

При непрямому цитуванні або скороченому викладі якоїсь проблеми у квадратних дужках можна наводити кілька позицій зі списку використаної літератури, розділяючи їх крапкою з комою.

Багатотомне видання подається у списку використаної літератури однією позицією, а при цитуванні потрібно вказувати номер тому.

Якщо список не пронумерований, в посиланні проставляють перші слова бібліографічного опису та рік видання.

Загальні вимоги до цитування такі:

- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;
- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання.
- наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз «так званий»;
- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора.
- пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. у круглих

дужках (...); якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

– при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути максимально точним у викладі думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і робити відповідні посилання на джерело;

– цитування не повинно бути ні надмірним, ні недостатнім, бо і те і те знижує рівень наукової праці: надмірне цитування створює враження компілятивності праці, а недостатнє – знижує наукову цінність викладеного матеріалу;

– якщо треба виявити ставлення автора курсової роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак запитання;

– якщо автор, наводячи цитату, виділяє в ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора курсової роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки.

– коли використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел, що мають велику кількість сторінок, тоді в посиланні слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул джерела, на яке дано посилання в курсовій роботі.

– на всі таблиці чи малюнки курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» чи «малюнок» пишуть скорочено, *наприклад*: «...в табл. 1. 2». «...в мал. 2. ». У повторних посиланнях вживають скорочено слово «дивись», *наприклад*: «див. табл. 1. 3», «див. мал. 2. »

Місце розміщення посилання в тексті:

- після наведених фактів свідком яких ви не були (дат, історичних подій тощо);

- після прізвища автора, на якого зроблене посилання, якщо він не цитується;

- після цитати, якщо прізвища авторів наводять перед нею, та після прізвища автора, якщо воно наведене після цитати;
- в логічно відповідному місці, якщо автор, думки якого викладаються, не згадується та дослівно не цитується.

V. ПОШУК ТА ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЇ

Бібліографічний апарат у науковому дослідженні – це ключ до використаної автором літератури, який певною мірою відображає наукову етику і культуру.

Ознайомлення з опублікованими за темою курсової (дипломної, магістерської) роботи науковими працями починається відразу після складання плану-проспекту наукового дослідження.

Літературний афоризм стверджує: «Вивчати явище без книг – це почати плавання у незвіданому морі без карти, вивчати ж книги без практичної роботи – це значить зовсім не вийти в море».

Як знайти потрібну інформацію?

Існують різні способи інформаційного пошуку, добору необхідної наукової літератури з хореографії, а саме:

- бібліотечні каталоги;
- спеціальні галузеві і друковані бібліографії наукових праць;
- бібліографії, що подають до наукових праць;
- підрядкові бібліографії;
- реферативні видання;
- бібліографії наукових праць окремих дослідників.

Бібліотечний каталог – це перелік описів книг, журналів, статей, рукописних матеріалів, що зберігаються у фондах відповідної бібліотеки.

Розрізняють кілька типів бібліотечних каталогів:

генеральний – основний службовий каталог бібліотеки, що найповніше відбиває відомості про її фонди;

авторський – каталог авторів, укладений за алфавітом;

алфавітно-систематичний, в якому бібліографічні описи групують за галузями знань (і їх підрозділами), назви галузей розташовано за алфавітом;

галузевий – спеціальний каталог, що містить опис літератури тільки з конкретної галузі, наприклад, хореографії;

періодичних видань – каталог, що містить відомості про періодичні видання у фондах бібліотеки.

Пошуки наукової літератури, звичайно, можливі за всіма типами каталогів. Так, знаючи прізвище автора, можна скористатися генеральним каталогом, щоб з'ясувати точні бібліографічні відомості про працю. За алфавітно-систематичним каталогом можна дізнатися про наявність відповідної хореографічної літератури в бібліотеці, звернувшись до розділу «Хореографія», або «Балет». У межах останнього можна продовжити пошук у рубриці «Історія хореографії».

Стан вивченості теми доцільно аналізувати з інформаційних видань, метою випуску яких є оперативна інформація як про самі публікації, так і їх зміст.

Правила складання бібліографічного опису

Бібліографічний опис – це сукупність бібліографічних відомостей про документ, його складову частину чи групу документів, які наведені за певними правилами, необхідні та достатні.

Для уніфікації складання бібліографічного опису на міжнародному рівні, забезпечення можливості обміну результатами каталогізації розроблено новий національний стандарт ДСТУ ГОСТ 7. 1:2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання», який набув чинності 1 липня 2007 року.

1. Бібліографічний опис складається на мові документа.
2. Джерела відомостей для опису: титульний аркуш, зворотна сторона титульного аркуша, обкладинка, остання сторінка.

3. Опис складається з елементів, що об'єднані в області і наведені в певній послідовності. Після області назви всі області відокремлюються одна від одної крапкою та тире (. –). Для кожної області опису певного виду документів визначено приписане (основне) джерело інформації – одне або декілька (*наприклад*, для області заголовка та відомостей про відповідальність приписаними джерелами інформації є: титульний аркуш – для книг, перша та остання шпальти – для газет, титульний екран, етикетка та наклейка і т. п.). Відомості, запозичені не з приписаного джерела інформації, наводять в квадратних дужках:

4. Бібліографічні відомості зазначають в описі в тому вигляді, в якому вони наведені в джерелі інформації.

5. З великої літери починають перше слово кожної області, а також перше слово наступних елементів: загального позначення матеріалу: та будь-яких заголовків в усіх областях описів. Всі інші елементи записують з малої літери.

6. Числівники в описі наводять в тій формі, в якій вони представлені у виданні (римські, арабські, в словесній формі). Числівники, що позначають том, випуск, частину, номер, сторінки – завжди записують арабськими цифрами без нарощування відмінкового закінчення: Вип. 1; В 2 т. ; Т. 3 ; Ч. 5 ; С. 12–16 ; 241 с. Римські цифри та числівники в словесній формі заміняють на арабські цифри також при позначенні кількості класів чи курсів навчальних закладів; порядкових номерів видань; року або дат виходу, розповсюдження документу: заявл. 18. 12. 00; опубл. 10. 03. 01; введ. 2002-07-01. Порядкові числівники наводять з нарощуванням закінчень за правилами граматики мови: 2-е изд. ; 3-те вид. ; 2-гий курс.

7. Для більш чіткого розділення областей та елементів, а також для розрізнення приписаної та граматичної пунктуації застосовують пробіли в один друкований знак перед та після приписаного знаку. Виключення складають крапка та кома – пробіли ставлять тільки після них. Круглі та квадратні дужки розглядають як єдиний знак, тому пробіл ставлять тільки перед та після дужки.

Оформлення бібліографії:

В наукових роботах використовують п'ять способів побудови бібліографічного списку: алфавітний, хронологічний, алфавітно-хронологічний, нумераційний та систематичний.

Найчастіше використовується **алфавітна побудова** списку опрацьованої літератури, при якій бібліографічні описи групуються в алфавітні ряди, тобто розташовуються за алфавітом прізвищ авторів та назв робіт:

А) мови опису, якщо бібліографічні описи складені на одній мові;

Б) зведеного кириличного, якщо описи на двох та більше мовах з кириличною графікою (російська, українська, болгарська та ін.);

В) іноземна література розташована в латинському алфавіті;

Г) електронні ресурси.

Бібліографічний список за **хронологією** публікацій доцільний в науковій роботі тоді, коли основним завданням списку є відображення розвитку наукової ідеї або певної думки. Принцип розміщення описів тут – за роками видання. Форма зв'язку записів з основним текстом – за номерами записів у списку. Такі номери беруться в квадратні або округлі дужки.

Алфавітно-хронологічний спосіб групування літературних джерел доцільно використовувати тоді, коли в роботі зустрічаються декілька джерел одного автора. В таких випадках основний матеріал розміщується за алфавітним принципом, а в межах даного автора – за хронологічним.

Нумераційний спосіб формування бібліографічного списку передбачає розміщення джерел в списку у порядку їх використання у тексті. Форма зв'язку записів з основним текстом – за номерами їх записів у списку. Такий спосіб розміщення використовують при написанні дисертацій, звітів про науково-дослідну роботу.

Систематичний спосіб групування бібліографічного матеріалу використовують тоді, коли потрібно відобразити значну кількість бібліографічних описів. Розміщення описів в такому списку може бути різним: за темами розділів роботи; за рубриками того чи іншого розділу тематичної

класифікації літератури.

В систематичному бібліографічному списку розміщення описів в межах окремих рубрик може бути за алфавітом, за хронологією, за характером змісту тощо. Форма зв'язку опису з основним текстом – за номерами записів у списку.

Вибір способу побудови бібліографічного списку залежить від його призначення, кількості та характеру відображених в ньому документів, характеру відсилань і посилань та ін. Але при будь-якій побудові бібліографічного списку доцільно пронумерувати позиції списку, щоб використовувати порядкові номери для відсилання до них у тексті. Це особливо важливо, коли використовується конкретний матеріал.

При необхідності, рекомендовано систематизувати та класифікувати всю літературу, використану при написанні наукової роботи, незалежно від вибраного способу розташування, у такій послідовності:

- законодавчі та нормативні документи, відповідно до рангової послідовності;
- статистичні матеріали в хронологічній послідовності;
- вітчизняна та іноземна література;
- статті періодики;
- спеціальні види нормативно-технічних документів, патентні документи тощо.

Автор вибирає способи групування матеріалу враховуючи особливості своєї роботи. Не можна змішувати різні методи групування.

Скорочення

Мова бібліографічного опису, як правило, відповідає мові вихідних відомостей документів.

При складанні бібліографічного опису можна застосовувати скорочення слів і словосполучень, які мають відповідати вимогам ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7. 12-93.

VI. БІБЛІОГРАФІЧНІ ВІДОМОСТІ

Бібліографічні відомості з питань історії хореографічного мистецтва найповніше містять такі видання:

1. Абызова Л. История хореографического искусства / Л. Абызова. – СПб. : Композитор-Санкт-Петербург, 2012.
2. Асафьев Б. О балете. Статьи. Рецензии. Воспоминания / Б. Асафьев. – М. : Музыка, 1974.
3. Аркина Н. Артисты балета (Время, роли, стиль) / Н. Аркина. – М. : Знание, 1984.
4. Баланчин Дж. Сто один рас сказ о большом балете / Дж. Баланчин, Ф. Мэйсон. – М. : Крон-Пресс, 2000.
5. Бахрушин Ю. А. История русского балета / Ю. Бахрушин. – М. : Просвещение, 1977.
6. Белова Е. Ракурсы танца: телевизионный балет / Е. Белова – М. : Искусство, 1991.
7. Білошкурський В. Танцювальне мереживо Полтавського краю : збірник хореографічних матеріалів / В. Білошкурський, С. Шалапа., В.Перепілківна. – К. : НАКККіМ, 2014.
8. Блок Л. Классический танец: История и современность. Л. Блок – М. : Искусство, 1987.
9. Боримська Г. Самоцвіти українського танцю / Г. Боримська. – Київ : Мистецтво, 1974.
10. Ванслов В. Балеты Григоровича и проблемы хореографа / В. Ванслов. – М. : Искусство, 1971.
11. Ванслов В. Статьи о балете. Музыкально-эстетические проблемы / В. Ванслов. – Ленинград : Музыка, 1980.
12. Гаевский В. Дивертисмент / В. Гаевский. – М. : Искусство, 1981.
13. Гаевский В. Хореографические портреты / В. Гаевский – М. : Артист. Режиссер. Театр, 2008.
14. Демидов А. «Лебединое озеро» / А. Демидов. – М. : Искусство, 1985.
15. Демків Д. Ярослав Чуперчук: феномен гуцульської хореографії: Нарис, Спогади, Фотоматеріали / Д. Демків. – Коломия: Вік, 2001.
16. Дем'яненко Н. Формування національної культури молоді в педагогічній спадщині В. М. Верховинця / Н. Дем'яненко. – Полтава : ТОВ «АСМІ», 2012.
17. Эльяш Н. Балет народов СССР / Н. Эльяш. – М. : Знание, 1977.
18. Кокуленко Б. Степова терпсихора / Б. Кокуленко. – Кіровоград : Степ, 1999.
19. Колногузенко Б. Гастроли – путь к познанию (Мой Париж) / Б. Колногузенко. – Харьков : Харбковский обласной центр народного творчества, 2007.
20. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії / Б. Колногузенко. – Харків : ХНАК, 2014.
21. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: Очерки истории: от истоков до середины XVIII века / В. Красовская. – М. : Искусство, 1979.
22. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: Очерки истории: Эпоха Новерра / В. Красовская.. – Ленинград: Искусство, 1981.
23. Красовская В. Западноевропейский балетный театр: Преромантизм / В. Красовская. – Ленинград: Искусство, 1983.
24. Красовская В. Западноевропейский балетный театр. Очерки истории / В. Красовская – СПб. : Издательство «Лань»; «Издательство Планета музыки», 2008.
25. Красовская В. Русский балетный театр начала XX века. Танцовщики / В. Красовская. – Ленинград : Искусство, 1972.

26. Красовская В. Русский балетный театр от возникновения до середины XIX века / В. Красовская. – М. : Искусство, 1958.
27. Красовская В. Статьи о балете / В. Красовская. – Ленинград: Искусство, 1967.
28. Красовская В. История русского балета / В. Красовская. – Ленинград : Искусство, 1978.
29. Лифарь С. Танец: Основные течения академического танца / С. Лифарь. – М. : ГИТТИС, 2014.
30. Паламарчук О. Музичні вистави Львівських театрів (1779–2001) / О. Паламарчук. – Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2007.
31. Пасютинская В. Волшебный мир танца / В. Пасютинская. – М. : Просвещение, 1985.
32. Пасютинская В. Путешествие в мир танца / В. Пасютинская – Санкт-Петербург : Алетейя, 2011.
33. Рославлева Н. Английский балет / Н. Рославлева. – М. : Государственное музыкальное издательство, 1959.
34. Слонимский Ю. Петербургские мастера балете XIX столетия. К. Дидло, Ж. Перро, А. Сен-Леон, Л. Иванов, М. Петипа / Ю. Слонимский. – Ленинград : Искусство, 1937.
35. Слонимский Ю. Семь балетных историй / Ю. Слонимский. – Ленинград : Искусство, 1967.
36. Слонимский Ю. Чудесное было рядом з нами: Заметки о петроградском балете 20-х годов / Ю. Слонимский. – Ленинград : Советский композитор, 1984.
37. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії / Ю. Станішевський. – Київ : Музична Україна, 2003.
38. Станішевський Ю. Балетний театр України, 1925–1975 / Ю. Станішевський. – Київ : Музична Україна, 1975.
39. Станішевський Ю. Балетний театр Радянської України, 1925–1985: Шляхи і проблеми розвитку / Ю. Станішевський. – Київ : Музична Україна, 1986.
40. Станішевський Ю. Лебеді чарівного озера / Ю. Станішевський. – Київ : Молодь, 1966.
41. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: Історія і сучасність / Ю. Станішевський. – Київ : Музична Україна, 2002.
42. Станішевський Ю. Національна опера України 2001-2011. / Ю. Станішевський. – Київ : Муз. Україна. 2012.
43. Станішевський Ю. Хореографічне мистецтво / Ю. Станішевський. – Київ : Радянська школа, 1969.
44. Суриц Е. Хореографическое искусство двадцатых годов / Е. Суриц. – М. : Искусство, 1979.
45. Трускиновская Д. 100 великих мастеров балета / Д. Трускиновская. – М. : Вече, 2010.
46. Худеков С. Всеобщая история танца / С. Худеков. – М. : Эксмо, 2009. Худеков С. Н. Искусство танца: История. Культура. Ритуал / Худеков с. Н. – М.: Эксмо, 2010.
47. Худаков С. Н. Иллюстрированная история танца / С. Худеков. – М. : Эксмо, 2009.
48. Шереметьевская Н. Длинные тени (О времени, о танце, о себе). Записки историка балета и балетного критика / Н. Шереметьевская. – М. : Редакция журнала «Балет», 2007.
49. Шумилова Э. Национальное своеобразие балета / Э. Шумилова. – М. : Знание, 1976.

Також допоміжною бібліографією можуть бути такі джерела як словники, енциклопедії, довідники:

1. Абызова Л. Теория и история хореографического искусства : термины и определения : Глосарий / Л. Абызова. – СПб. : Композитор, 2015.
2. Азбука кино / Состав. И. Чанышев. – М. : Киноцентр, 1990.
3. Балет: Энциклопедия / Гл. ред. Ю. Н. Григорович. – М.: Советская энциклопедия, 1981.

4. Балет. Танец. Хореография; Краткий словарь танцевальных терминов и понятий / Сост. Н. Александрова. – Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2008.
5. Васильева Е. Танец. – М. : Искусство, 1968.
6. Все об балете: Словарь – справочник / Сост. Е. Суриц, ред. Ю. Слонимский. – М. : Музыка, 1966.
7. Все об искусстве / Текст М. Барберри; Пер. с англ. Г. Смирнова. – М. : ООО «Издательство АСТ». 2003.
8. Грент Г. Практический словарь классического балета. – М. : МГАХ, РАТИ – ГИТИС, 2009. – 136 с.
9. Енциклопедія українознавства / гол. ред. В. Кубуйович // Видання «Молоде Життя» – 1962. – Репринтне видання – Київ : Глобус, 1993. – 5 т.
10. Зверева Н. Словарь театральных терминов (создание актерского образа) / Н. Зверева, Д. Дивнева. – М. : ГИТИС, 2014.
11. Колесниченко Ю. Инструменты хореографа. Терминология хореографии / Ю. Колесниченко. – К. : Кафедра, 2012.
12. Кулаков В. 2500 хореографических премьер XX века (1900–1945). Энциклопедический словарь. / В. Кулаков, В. – М. : Дека-ВС, 2008.
13. Культура і побут населення України / В. Науко, Л. Артюх, В. Горленко та ін. – К. : Либіть, 1993.
14. Культурологічний: енциклопедичний словник / [М. Альчук, Ф. Бацевич, І. Бойко] – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013.
15. Мельничук Г., 1000 незабутніх імен України. – Київ : Школа, 2005.
16. Мистецтво України : Біогр. Довід. Упоряд. : А. Кудрицький, М. Лабінський; за ред. А. Кудрицького. – К. : Укр. енцикл. 1997.
17. Музыка наших дней Современная энциклопедия «Аванте». / Вед. ред. Д. Володихин. – М. : Аванте. 2002.
18. Паві П. Словник театру. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2006.
19. Словник-довідник з культурології / Укл. Р. Шестопад – Вінниця : Нова книга, 2007.
20. Советские балеты. Краткое содержание / Сост. А. Гольцман; Общая ред. С. Аксюта. – М. : Советский композитор, 1984.
21. Туркевич В. Хореографічне мистецтво у персонах. Довідник. – Київ: Біографічний інститут НАН України, 199.
22. Українська фольклористика. Словник-довідник / укладання і загальна редакція М. Чернопиского. – Тернопіль : Підручники і посібники. 2008.
23. Українська етнологія / за ред. В. Борисенко. – К. : Либідь, 2007.
24. Франгопуло М. 75 балетных либретто / М. Франгопуло, Л. Энтелис. – Ленинград : Советский композитор, 1960.
25. Юцевич Ю. Музыка. Словник-довідник / Ю. Юцевич. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003.
26. 100 балетных либретто / Состав. Л. Энтелис. – Ленинград : Музыка, 1971.

VII. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ Й НАПИСАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес виконання курсової роботи складається з таких основних етапів:

- вибір теми;
- обговорення її з науковим керівником і остаточне формулювання;
- затвердження теми курсової роботи;
- підбір літератури та ознайомлення з нею;
- складання плану роботи;
- вивчення літературних джерел і підготовка матеріалів до написання тексту;
- написання курсової роботи;
- оформлення роботи;
- подання курсової роботи на перевірку науковому керівнику;
- захист курсової роботи.

Орієнтовний календарний план написання курсової роботи

№ з/п	Назва етапів написання роботи	Термін виконання	Примітка
1.	вибір теми; обговорення її з науковим керівником і остаточне формулювання.	вересень поточного навчального року	
2.	затвердження теми курсової роботи.	жовтень поточного навчального року	
3.	Проведення консультацій з науковим керівником.	згідно графіку протягом всього періоду написання роботи	
4.	підбір літератури та ознайомлення з нею; складання плану роботи; написання вступу курсової роботи	жовтень поточного навчального року	
5.	вивчення літературних джерел і підготовка матеріалів до написання тексту; написання курсової роботи.	листопад – лютий поточного навчального року	
6.	оформлення роботи; подання курсової роботи на перевірку науковому керівнику.	квітень поточного навчального року	
7.	отримання рецензії на курсову роботу	травень поточного навчального року	
8.	захист курсової роботи	травень поточного навчального року	

VIII. ПЕРЕВІРКА ВСІХ КУРСОВИХ РОБІТ СТУДЕНТІВ НА ПЛАГІАТ

Перевірка всіх курсових робіт студентів університету на плагіат стає обов'язковою. Усі курсові роботи, які готують студенти перевіряються на плагіат за допомогою програмного забезпечення.

Відповідальність за перевірку курсової роботи на дотримання авторських прав і інтелектуальної власності, плагіат покладається на наукового керівника курсової роботи. Який у свою чергу інформує студента про відповідальність за дотримання чинного законодавства України щодо авторського права (*плагіат* – відображається в використанні, присвоєнні, публікації інтелектуальної власності без узгодження і посилання на першоджерело, тощо).

Роботи, що не пройшли перевірку на плагіат або у яких був знайдений плагіат, не будуть допущені до захисту.

Студент зобов'язаний надати електронну версію курсової роботи для перевірки на плагіат відповідно до графіку написання курсової роботи.

Якщо результатом перевірки роботи, унікальність становить менше 30%, дана робота не може бути оцінена позитивно (навіть за умови вірності усіх посилань і відсутності плагіату).

Студенти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності та ставити посилання до запозичених уривків тексту, дотримуючись при цьому правил цитування та оформлення списку використаних джерел для того, щоб сервіс перевірки на плагіат міг ідентифікувати їх саме як цитати, а не як плагіат. Запозичені уривки тексту без посилань враховуються як плагіат.

Будь-яка робота обов'язково містить матеріали з різних джерел, а цього цілком достатньо, щоб знизити її оригінальність. Тому перша перевірка дипломної роботи на плагіат лягає на плечі студента.

Самостійно написану роботу, досвідчений викладач визначить, не вдаючись ні до якої програми. Хоча вона і буде містити неунікальний текст. Протягом усього навчання у кожного студента виробляється свій унікальний стиль, який і відображається при написанні курсової роботи.

Підвищити унікальність тексту курсової роботи допоможуть такі прийоми:

- переписати своїми словами мінімум 20% тексту;
- не використовувати дослівно цитати відомих людей;
- намагатися провести аналіз використаного тексту своїми словами;
- при самостійному дослідженні, описувати результат не використовуючи складних наукових термінів;
- використовувати в роботі періодичні видання (газети і журнали), але не широко відомі підручники та матеріали.

XI. ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Захист курсових робіт відбувається за графіком, затвердженим у формі розкладу розпорядженням завідувача кафедри. Комісія складається як мінімум трьох викладачів кафедри в присутності наукового керівника.

До захисту курсової роботи допускають студентів, які повністю виконали всі вимоги, мають позитивний відгук (рецензію) наукового керівника на курсову роботу.

Отримавши позитивний відгук наукового керівника, студент подає курсову роботу на кафедру відповідно до затвердженого графіка. Допуск до захисту підписує завідувач кафедри, і текст роботи надходить у розпорядження секретаря комісії.

Письмова рецензія надається студентові для ознайомлення з міркуваннями рецензента не пізніше, ніж за п'ять днів до захисту.

Ознайомившись із рецензією, студент готується до усного виступу на засіданні. Тексту виступу в комісію не подають, і в документацію із захисту він не входить. Проте до підготовки цього тексту потрібно підійти з великою відповідальністю, тому що від його змістовності, логічної послідовності викладу ходу й результатів дослідження залежать чіткість, переконливість усного монологу. У тексті для усного виступу має бути розкрито новизну

результатів роботи, обґрунтовано її структуру, коротко викладено основний зміст і висновки. У виступі не повинно бути розлогих міркувань, які вимагають доказів, прикладів, цифрового переліку, що погано сприймається на слух і про що достатньо йдеться в тексті курсової роботи. Бажано, щоб виступ було узгоджено з науковим керівником. Для виступу студентові надається 10–15 хвилин.

Після виступу члени комісії, всі присутні на захисті можуть ставити авторові питання стосовно його теми. Перш ніж відповідати на них, необхідно уважно їх вислухати й (бажано) записати. Далі слово надають науковому керівнику, який висловлює свою думку щодо студентської роботи. Студент відповідає на його критичні зауваження та рекомендації. Відповідаючи на питання присутніх, рецензента, студент повинен проявити глибину знань в обраній темі, вміння захищати й обґрунтовувати своє бачення проблеми, продемонструвати загальну культуру й вміння дискутувати. Після закінчення дискусії студентові надають заключне слово, яке зазвичай використовують для остаточних висновків за результатами дискусії, уточнення чи підтвердження своєї позиції тощо.

Результати захисту курсової роботи обговорюють на закритому засіданні комісії, рішення ухвалюють відкритим голосуванням більшістю голосів при обов'язковій всіх членів комісії. За рівної кількості голосів науковий керівник користується правом вирішального голосу.

Визначальними критеріями при оцінці курсової роботи є самостійність, належний теоретичний рівень, новизна, практична значущість рекомендацій, вміння студента дискутувати, аргументовано захищати свою концепцію й висновки.

Курсову роботу оцінюють за 100-бальною шкалою й оголошують у день захисту після оформлення протоколу засідання комісії. Студент, який отримав оцінку «незадовільно», має право на повторний захист роботи лише після виправлення всіх зауважень і допуску його науковим керівником до захисту

курсової роботи відповідно до термінів і положення про заліково-екзаменаційну сесію.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	5	<i>відмінно</i>
81–89	B	4	<i>дуже добре</i>
71–80	C		<i>добре</i>
61–70	D	3	<i>задовільно</i>
51–60	E		<i>достатньо</i>
26-50	FX	<i>незадовільно</i> з можливістю повторного складання	
0-25	F	<i>незадовільно</i> з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Х. ЗБЕРІГАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Після захисту курсова робота та їх електронний варіант зберігаються на кафедрі протягом трьох років в умовах, які виключають можливість їх втрати або плагіату. Згодом передаються в бібліотеку університету.

Кафедра проводить облік осіб, які користуються курсовими роботами, з відповідними термінами зберігання номенклатурної документації. Таким чином, курсова робота проходить повторні оцінювання, але вже заочно, без присутності самого слухача. Звідси висока особиста відповідальність за наукову достовірність фактів, наведених у курсовій роботі. Згідно чинному законодавству України, зокрема Законів України «Про захист авторських прав та інтелектуальну власність».

Завершена курсова робота є інтелектуальною власністю університету.

Згідно з нормативними документами після закінчення терміну зберігання курсових робіт комісія, яка створюється наказом ректора університету, приймає рішення про списання робіт (списання курсових робіт оформляється відповідні актом).

ДОДАТКИ

Додаток А

Приклад заяви студента про вибір теми і наукового керівника

Завідувачу кафедри
режисури та хореографії
факультету культури і мистецтв
Львівського національного
університету імені Івана Франка
проф. Стригуну Ф. М.
студент ___ групи КМХ-___
спеціальності 024 «Хореографія»

Заява

Прошу дозволити мені писати курсову роботу з дисципліни «Історія хореографічного мистецтва» на тему: «_____».

Науковий керівник – _____

Повідомляю, що мені відома відповідальність за дотримання чинного законодавства України щодо авторського права. Зобов'язуюсь надати електронну версію курсової роботи для перевірки на плагіат (*плагіат* – відображається в використанні, присвоєнні, публікації інтелектуальної власності без узгодження і посилання на першоджерело, тощо). Якщо результатом перевірки роботи, унікальність становить менше 30%, дана робота не може бути оцінена позитивно (навіть за умови вірності усіх посилань і відсутності плагіату).

(Дата)

(Підпис)

Науковий керівник _____

(прізвище ініціали)

(Підпис)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Кафедра режисури та хореографії

Курсова робота
з дисципліни «Історія хореографічного мистецтва»
на тему: «**ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
БАЛЕТНОГО ТЕАТРУ**»

галуз знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальність 024 «Хореографія»

Студента (ки) II курсу
денної форми навчання
спеціальності 024 «Хореографія»
факультету культури і мистецтв
Іванова Іванна Іванівна

Науковий керівник –
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри режисури та
хореографії **П. П. Петров**

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Члени комісії

_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)
_____	_____
(підпис)	(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	2
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	
ЖИТТЄПИС ТА ПЕРШІ РОКИ ТВОРЧОСТІ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА	
1.1. Життєвий шлях молодого хореографа	8
1.2. Театр у творчості Василя Авраменка	13
РОЗДІЛ 2	
ДІЯЛЬНІСТЬ ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ	
2.1. Популяризація українського танцю в Канаді	18
2.2. Мистецька діяльність та особисте щастя Василя Авраменка в США ...	23
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	29
ДОДАТКИ	30

Додаток Г

Приклад оформлення відгуку-рецензії наукового керівника

Відгук

наукового керівника на курсову роботу

студентки II курсу, денної форми навчання, група КМХ-21 спеціальності 024 «Хореографія»

Іванова Іванна Іванівна

Тема курсової роботи: «Український народний танець у становленні розвитку національного балету»

I. ПОТОЧНА УСПІШНІСТЬ (ПУ).

Вид завдання	Максимальна кількість балів	Набрана кількість балів
Робота над вибором теми дослідження (план, об'єкт, предмет, мета, завдання, актуальність, структура).	15	
Оформлення курсової роботи відповідно до вимог.	15	
Формування списку джерел та літератури.	10	
Представлення роботи на попередньому захисті курсових робіт.	10	
РАЗОМ	50	

Основні зауваження:

Суттєвих зауважень до даної курсової роботи немає.

II. КУРСОВА РОБОТА (КР).

Критерії оцінювання	Максим. кількість балів	Набрана кількість балів
Зміст	20	
Стиль викладу	10	
Науковий апарат	10	
Захист курсової роботи	10	
РАЗОМ	50	

Основні зауваження:

Суттєвих зауважень по змісту і стилю викладенню матеріалів зазначеної теми курсової роботи немає, робота виконана вчасно і в повному обсязі, термін подачі на кафедру дотримано.

Курсова робота містить наступні зауваження:

- в оформленні (недотримання інтервалів між рядками): – стр. 4–7;
- не дотримання уніфікованого запису скорочень, або взагалі їх відсутність «століття» або «ст.» («рік» або «р.»; «роки» або «рр.») – стр. 3; 9; 8
- відсутня уніфікована система запису прізвищ імен по батькові або ініціал (наприклад використано записи «І. А. Петров», «А. Хачатурян» і водночас із зазначенням імен «Тетяна Белецька» – стр. 3; 12;
- відсутні посилання на першоджерела – стр. 6; 11; 18.

III. СУМА (ПУ+КР) = 77 бали (мак. кількість балів – 90).

IV. ЗАХИСТ

Загальна оцінка за курсову роботу виставляється студентові на захисті курсових робіт спеціальною комісією, враховуючи бали поточної успішності та попередню оцінку наукового керівника, а також результати самого захисту роботи студентом (виступ – презентація, відповіді на питання, тощо), що оцінюється додатковими балами (мак. кількість балів – 10).

Пропоную допустити студентку Іванову І. І. до захисту курсової роботи.

Науковий керівник роботи

доц., к. м. П. Петрик

***ЗРАЗКИ НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНИХ ПОСИЛАНЬ НА ДЖЕРЕЛА ТА
ЛІТЕРАТУРУ (СТАНДАРТ УНІВЕРСИТЕТУ)***

Монографія (один, два або три автори)

1. Василенко М. В. Теорія коливань : навч. посібник / М. В. Василенко. – Київ : Вища школа, 1992. – 430 с.
2. Буров Є. Комп'ютерні мережі / Є. Буров ; ред. В. Пасічник. – Львів : БаК, 1999. – 468 с.
3. Опанасів В. В. Розрахунки електричних кіл на програмованих калькуляторах / В. В. Опанасів, О. Н. Василевський. – Київ : Техніка, 1997. – 85 с.
4. Меликов А. З. Математические модели многопоточковых систем обслуживания / А. З. Меликов, Л. А. Пономаренко, П. А. Рюмшин. – Київ : Техніка, 1991. – 265 с.

Монографія (чотири, п'ять і більше авторів)

1. Гелле К. Історія Норвегії / Кнут Гелле, Столе Дюрвік, Ральф Даніельсен [та ін.] ; пер. з норв. Н. Іваничук, І. Сабор, М. Красавіна. – Львів : Літопис , 2001. – 351 с.
2. Львівщина на порозі ХХІ століття : Соціальний портрет / [С. А. Давимука, А. Ф. Колодій, Ю. А. Кужелюк, В. М. Подгорнов, Н. Й. Черниш]. – Львів, 2001. – 351 с.

Багатотомне видання

1. Нудьга Г. Українська дума і пісня в світі. Книга 1. / Г. Нудьга. – Львів : Ін-т народознавства НАН України, 1997. – 424 с.
2. Українська літературна енциклопедія : в 5 т. / НАН України. – Київ : УРЕ ім. М. П. Бажана, 1990.

Збірка наукових праць

1. Обчислювальна і прикладна математика : зб. наук. пр. – Київ : Либідь, 1993. – 99 с.
2. Задорожний Б. Проблеми загального та германського мовознавства : зб. праць. / Б. Задорожний ; ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів, 2000. – 250 с.

Словники

1. Библиотечное дело : терминологический словарь / [сост. И. М. Сулова, Л. Н. Уланова]. – 2-е изд. – Москва : Книга, 1986. – 224 с.

Довідники

1. Плиса В. Й. Страхування : довідник / В. Й. Плиса. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 197 с.

Перекладні видання

1. Гроссе Э. Химия для любознательных / Гроссе Э., Вайсмангель Х. [и др.] ; пер. с нем. – Москва : Химия, 1980. – 392 с.

Складові частини (статті) з:

книги

1. Дюрвік С. 1536–1814 / С. Дюрвік // Історія Норвегії ; пер. з норв. Н. Іваничук, І. Сабор, М. Красавіна. – Львів : Літопис, 2001. – С. 91–167.
2. Черниш Н. Стан духовної культури та життєві орієнтації населення / Н. Черниш // Львівщина на порозі ХХІ століття : Соціальний портрет. – Львів, 2001. – С. 324–351.

збірника

1. Хоронжий А. Соціальний контроль в умовах ринкових відносин / А. Хоронжий // Трансформація економічної системи в Україні: наук. зб. ; за ред. З. Г. Ватаманюка. – Львів : Інтереко, 2000. – С. 382–384.

журналу

1. Коржанський М. Й. Про принципи кримінального права України / Коржанський М. Й. // Право України. – 1995. – № 11. – С. 69.
2. Табак Ф. Український фольклор у творах Карла Францоza / Ф. Табак // Народна творчість та етнографія. – 1969. – № 1. – С. 24–29.

3. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38.
4. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 6. – С. 14–17.
5. Бобак Я. Генетичні нестабільності ліній lozenge *Drosophila melanogaster* / Я. Бобак, Я. Черник // Вісник Львівського університету. Сер. біол. – 2000. – Вип. 26. – С. 39–46.

або

6. Войтович В. Вимушені гармонійні коливання гідропружних дисипативних систем / В. Войтович // Вісник Львівського університету. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2009. – С. 39–46. – (Серія *повна назва*; вип. 9).
7. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. – 2007. – Т. 2, № 2. – С. 13–20.
8. Зеров М. Поетична діяльність Куліша / Микола Зеров // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новіт. укр. письменства) : статті. – Дрогобич, 2007. – С. 245–291.

або

9. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство XIX ст. Від Куліша до Винниченка : (нариси з новіт. укр. письменства) : статті / Микола Зеров. – Дрогобич, 2007. – С. 245–291.

іноземного журналу

1. Perez K. Radiation therapy for cancer of the cervix / K. Perez // Oncology. – 1993. – Vol. 7, №2. – P. 89–96.

енциклопедії

1. Костюченко В. А. Дитяча література / В. А. Костюченко // УЛЕ. – Т. 2. – Київ : УРЕ ім. М. П. Бажана, 1990.

тези доповідей

1. Пономаренко Л. А. Оптимальное назначение приоритетов при организации доступа в локальных сетях АСУТП / Пономаренко Л. А., Жучкова И. В. // Труды Междунар. конф. «Локальные вычислительные сети» (ЛОКСЕТЬ 88). Т. 1. – Рига : ИЭВТ АН Латвии, 1995. – С. 507–515.
2. Камишин В. В. Система оцінки науково-технічних програм та напрямків за допомогою експертного опитування методом “ДЕЛЬФІ” / В. В. Камишин, А. М. Рибак, І. М. Петрінко [та ін.] // VIII Междунар. науч.-практ. конф. ”Система научно-технической информации: проблемы развития и функционирования” : тезисы док. и сообщ., 30–31 мая 2001 г. – Київ : УкрИНТЭИ, 2001. – С. 71–76.
3. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11–13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва ; редкол.: В. М. Нагаєв [та ін.]. – Харків : Харків. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с.
4. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – Київ : ІСОА, 2002. – 147 с.
5. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6–9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. ред. В. Т. Трощенко. – Київ : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. – С. 559–956.
6. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій = Problems of mechanics and strength of structures : зб. наук. пр. / наук. ред. В. І. Моссаковський. – Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. – 215 с.
7. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27–28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ. податк. адмін. України [та ін.] ; редкол.: О. Д. Шарапов (голов. ред.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. – 452 с.

Депоновані наукові праці

1. Тріщ Б. М. Оптимізація температурних полів і напружень у квадратній пластині з отвором / Б. М. Тріщ ; ЛНУ ім. Івана Франка. – Львів, 2000. – 14с. – Деп. в ДНТБ України 11.12.2001, №239 – Ук01.

Дисертації

1. Луус Р. А. Дослідження обладнання з пневмовакуумним приводом для захоплення, переміщення і фіксації при обробці пористих будівельних виробів : дис. ...канд. техн. наук : 05.05.04 / Луус Роман Антонович. – Київ , 2007. – 212 с.

Автореферати дисертації

1. Куницький Р. Й. Соціальний захист населення в умовах переходу до ринкової економіки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 08.01.01 "назва". / Куницький Роман Йосипович. – Львів, 2007. – 37 с.

Звіт про НДР

1. Проведення досліджень і випробувань теплотехнічних властивостей камер типу КХС : звіт про НДР (заключний) / Київський політехнічний інститут (КПІ) ; кер. О.І. Коваленко ; викон. : П. Р. Бокій [та ін.]. – Київ, 1999. – 90 с. – № ДР 0096U001456. – Інв. № 31154799.

Стандарти

1. Документація. Звіти у сфері науки і техніки : Структура і правила оформлення : ДСТУ 3008-95. – [Чинний від 1996–01–01]. – Київ : Держстандарт України, 1995. – 37 с.

Атласи

1. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провід. шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посібн. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. – 2-ге вид., розшир. та доповн. – Дніпропетровськ : Пороги, 2005. – 218 с.
2. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. – Харків : Ранок, 2005. – 96 с.

Авторські свідоцтва

1. Линейный импульсный модулятор : А.с. 1626362. Украина, МКИ НОЗК7/02 / В. Г. Петров. – №4653428.21 ; заявл. 23.03.92 ; опубл.30.09.92, Бюл. № 13. – 4 с.

або

1. А.с. 1007970 СССР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – №3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.

Патенти

1. Пат. 4601572 США, МКИ G 03 В 27/74. Microfilming system with zone controlled adaptive lighting : Пат. 4601572 США, МКИ G 03 В 27/24/ D.S.Wise (США) ; McGraw-Hill Inc. – № 721205 ; заяв. 09.04.85 ; опубл. 22.06.86 ; НКИ 355/68. – 3 с.
2. Пат. 25742 Україна, МПК⁶ C09K11/00, G 01T1/28, G 21H3/00. Люмінісцентний матеріал / Волошиновський А. С., Мягкота С. В., Демків Т. М., Савчин П. В. ; заявник і власник Львівський національний університет імені Івана Франка. – № u 200701472 ; заявл. 12.02.07 ; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13.

Каталоги

1. Каталог млекопитающих СССР. Плиоцен-современность / АН СССР, Зоол. ин-т / под ред. И. М. Громова, Г. И. Барановой. – Л. : Наука, Ленингр.от-ние, 1981. – 456 с.

Електронні ресурси

1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : [навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації] / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв . – Одеса : Одес. медуніверситет, 2001. – 1 електрон. опт. диск (CD-R) ; 12 см. – (Бібліотека студента-медика = Medical student's library : започатк. 1999 р.). – Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000. – Назва з екрану.

2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. – Електрон. дані. – К. : Інфодиск, 2004. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. – (Всеукраїнський перепис населення, 2001). – Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Мб RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. – Назва з титул. екрану.
3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті [Електронний ресурс] : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. "Крим-2003") / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн.: <http://www.nbugov.ua/articles/2003/03klinko.htm>. – Назва з екрану.
4. Грабинський І. М. Міжнародні економічні відносини [Електронний ресурс] : плани практичних занять для студентів 1-го курсу / І. М. Грабинський ; Львівський університет. – Львів, 2000. – [Цит. 2001, 5 січня]. – Режим доступу : http://www.geocities.com/ihor_hrabynskyi/ier/plan_seminar.htm. – Назва з екрану.
5. Li S., Crane N. Electronic Sources : MLA Style of Citation / Li S., Crane N. – 1996. – [Cited 2000, 12 June]. – Available from : <http://www.uvm.edu/~ncrane/estyles/mla.html>. – Назва з екрану.
6. Timoshenko V. P. New Soviet Economic Plan : Its Agricultural Aspect [Electronic resource] / Timoshenko V. P. // The Journal of Political Economy. – 1993. – Vol. 61, Issue 6. – P.489–508. – [Cited 2000, 8 Dec.]. – Available from : <http://www.jstor.org/>. International Standard ISO 690–2 : Information and Documentation :
7. Bibliographic References : Part 2. Electronic Documents or Parts Thereof: Additional Examples [Electronic resource]. – 1999. – [Cited 2001, 5 Jan.]. – Available from : <http://www.nlc-bnc.ca/iso/tc46sc9/standrd/690-2ex.htm>. – Title off the screen.